

Sak 22/2021 Orientering om utredning om fremtidig organisering av digitale fellestjenester i kommunal sektor*Orientering om organisering av Digitale fellestjenester i kommunal sektor*

Orienteringssak

Historikk/bakgrunn

De digitale fellestjenestene som leveres fra KS til medlemmene har hatt en sterk vekst de siste par årene, og det etterspørres flere tjenester og økt gjennomføringskraft i det operasjonelle arbeidet. KS har derfor igangsatt et arbeid for å vurdere hvordan den virksomheten som avdeling digitale fellestjenester i KS i dag utøver, best bør organiseres og styres i fremtiden for å understøtte medlemmenes nåværende og fremtidige behov på best mulig vis. Det vurderes å skille dette ut i et eget ikke-kommersielt selskap eiet sammen av KS og medlemmene. Utredningen (konseptfasen) planlegges ferdigstilt våren 2022, etter grundig medlemsforankring. Hensikten med saken er å informere SKATE-virksomhetene om arbeidet.

Forslag til beslutning:

SKATE tok saken til orientering.

Presentasjon av saken

Som et tiltak for å møte medlemmenes behov knyttet til digitalisering, har KS de siste årene styrket og videreutviklet virksomhetsområdet «Forskning, innovasjon og digitalisering». Digitale fellestjenester, den operasjonelle leverandørfunksjonen av digitale fellestjenester, er skilt ut i egen avdeling.

På KS Landsting i 2020 ble oppgaven med å ivareta nasjonalt digitaliseringsarbeid lagt inn i KS vedtekter, og de oppgaver KS har på digitaliseringsområdet ble tydeliggjort i en egen sak som ble behandlet av Landstinget. I saken fikk KS i oppgave å samordne sektoren på digitaliseringsområdet, representere sektoren og dens interesser, være pådriver for utvikling og utbredelse av felles løsninger, være pådriver for digitaliseringsvennlig regelverk og være en premissleverandør på vegne av medlemmene. I saken fremgår det at «KS skal sørge for at felles løsninger og komponenter forvaltes, driftes og videreutvikles på en profesjonell, kostnadseffektiv og sikker måte og utvikle og etablere den organisatoriske strukturen som best mulig understøtter dette.»

KS som tjenestetilbyder

En av forventningene fra medlemmene til KS er å få utført operative tjenester innen områder hvor det er behov for en koordinert innsats for kommunesektoren. FIKS-plattformen inngår i det nasjonale økosystemet for digital samhandling forankret i digitaliseringsstrategien for offentlig sektor, og KS digitale fellestjenester leverer stadig flere løsninger til kommuner og fylkeskommuner. Statlige virksomheter og kommunalt eide selskaper kjøper også tjenester fra Fiks-plattformen. Omsetningen for digitale fellestjenester har over få år økt fra 5 til rundt 50 millioner kroner i 2021. Avdelingen leverer tjenester innen fire områder; Innbyggertjenester, Deling av data (tilgjengeliggjøring), Overføring av data og Fagsystem (unntaksvis).

Leveranse med utvikling og forvaltning av operative virksomhetskritiske tjenester for medlemmene er en annen rolle enn KS' tradisjonelle roller innen interessepolitikk, arbeidsgiverfeltet og som strategisk utviklingspartner for medlemmene. Selv om en effektiv tilbyderfunksjon av digitale fellestjenester henger tett sammen med rollen som strategisk utviklingspartner og interessepolitisk aktør på digitaliseringsområdet, tilsier omfang og kritikalitet at hva som er hensiktsmessig styring og organisering av de operative tjenestene må vurderes. En aktuell modell som nå vurderes er å opprette et eget ikke-kommersielt selskap, eiet sammen med medlemmene, for den operative virksomheten. Utredningen belyser også andre alternativer.

Om prosjektet

Utredningen omhandler en rekke ulike tema:

- En tydeliggjøring av skille mellom KS strategiske og premissgivende rolle (som utøves i samarbeid med medlemmene), og leverandørfunksjonen, og hvordan disse rollene må samspille for at det samlede digitaliseringsarbeidet kan ivaretas best mulig
- Aktuelle selskapsformer og eierstruktur, og ivaretagelse av god eierstyring i et selskap med flere eiere
- Fortsatt bruk av KS` samstyringsmodell for digitalisering for å sikre at behovene i sektoren blir ivare tatt (Behovsstyring)
- Finansiering av både drift og utvikling av felleskommunale tjenester
- Forholdet et selskap vil ha til Digifin finansieringsordning
- Juridiske perspektiver som må ivaretas (inkludert problematikk knyttet til anskaffelsesregelverket, statsstøtteregelverk og merverdiavgift)
- Forholdet til andre samarbeidspartnere (staten og leverandørmarkedet)
- Ansattes rettigheter
- Andre behov kommunene har til framtidig organisasjon

Prosjektet går fra mars 2021 til første halvår 2022. Fra mars 2021 til april 2022 utarbeides en konseptutredning. Denne vil etter planen behandles som utkast i KS Hovedstyre i januar 2022, og endelig behandling i april. En eventuell beslutning om alternativ organisering av digitale fellestjenester vil planlegges og iverksettes etter dette. Hovedstyret i [KS behandlet 16.04 bakgrunn og organisering](#) av arbeidet, med ny [behandling 21.06.21 om retningsvalg](#), sentrale behov og føringer for utredningen som kan leses for ytterligere forståelse av arbeidet.

Saken vil bli framlagt av Kristin Weidemann Wieland
Saksframlegget er utarbeidet av KS
Oslo, 22.11.21